

Ameerika avangardsed tantsusammud Estonia laval

"Eesti Päevaleht", 14. XI '97

AIME HANSEN

Kolmest lühilavastusest jäi kõige enam meelde Marika Blossfeldti töö "Kivikell". See lõi eelkõige oma ruumilis-visuaalse struktuuri selguse ja tugevuse unenäolise loogikaga ning Marika Blossfeldt üllatas ka teda iseendaga võrreldes. Maagilised sümbolid on läbinud kõiki tema lavastusi, kuid varem on suures osas tegemist olnud intellektualiseeritud maagiaga.

Selles etenduses võis tajuda lähemist tõelisele maagiale. Marika Blossfeldt oli lavale toonud puhtad ja tugevad sümbolid. Näiteks renessansiaegsetesse rõivastesse riietatud Lapseootel naine liikus aeglaselt

tants

NEW YORGI AVANGARDTANTSU-OHTU ESTONIAS

6., 8. ja 12. novembril Estonia Teatris. Koreograafid Marika Blossfeldt, Andy Wong ja Bill Young.

üle eeslava, heites kindlate vaheegade järel kive klaasanumasse. Ta muutus siin Aja sümboliks. Lisaassotsiatsioon tekitas seegi, et kui tavaliselt aega personifitseeritakse, kujutatakse teda mehena. Aja kujutamine lapseootel naisena tundus ootamatu, kuid loomulikuna, otse-

kui lavastaja alateadvuse sügavusest üleskerkinud sümbolina.

Maagilist efekti tekitas ka n-ö erinevate reaalsuste lõikumine. Näiteks nüüdisaegsetes riietes muusikud, kes esitavad tavaelust kopeeritud kellavaatamise stseeni ja nende taga liikuvad renessansilaadsetes riietes tantsijad. Tantsijate kostüümidega seoses tekkis assotsiatsioon Euroopa legendide, muinasjutudega. Seegi oli uus ja värskendav joon Blossfeldti loomingus. Tundus, nagu oleks mustvalgesse graafikasse järsku värvid valgunud.

Marika Blossfeldti intellektuaalset poolt esindasid kivispiraalis tantsijad. Ringis tantsijate läbi oli võib-olla püütud liiga palju üldistusi

teha. Neil oleks ehk võinud olla vähem erinevaid liikumismustreid ja rohkem tugevalt välja joonistatud liikumiskujundeid.

Tagantjärele mõeldes ei oska ma sõnadesse panna, millest etendus rääkis. Ajast oli seal juttu küll, kuid kas ainult ajast? Kuid igatahes oli "Kivikell" algusest lõpuni huvitav vaadata – nagu irratsionaalse loogika järgi jutustatud põnevusjutt.

Etendusel teisenäsi esitatud töö "Fault" mõjus efektselt ja oli lahe vaadata, kuid kummalisel kombel ei jäänud pärast lõppu meelde midagi. Nagu oleks räägitud eimillestki. Tundus, et lavastusel puudus kandev idee, miski, mida lavastaja Bill Young tõesti oleks öelda tahtnud.

Esimesele tööle, Andy Wongi "Armastusest", idee puudumist ette heita ei saa. See oli omamoodi armas ja loomulik oma lihtsakoelisuses. Koreograafias oleks siiski võinud olla rohkem ootamatuse momente. Mingi puänt oleks asjale kasuks tulnud.

Esituse koha pealt on rõõm tõdeda, et küllaltki lühikese aja jooksul on Eestis kujunenud tantsijate põlvkond, kes suudab moodsat tantsu nauditavalt esitada – haarates mitte ainult tantsu füüsilist vormi, vaid ka selle taga olevat mõttemaailma. Etendus tervikuna pakkus positiivse teatrielamuse. Siiski tundus, et põnevaim New Yorgi tantsuõhtul oli ikkagi Marika Blossfeldti töö. Mis seal siis ikka – eelista eestimaist!